

De drie i's van Oekraïne volgens Jeroen Ketting van foundation LifeLine Ukraine

 Door Redactie WvF
03-07-2026

Buitenland Analyse

De veerkracht van Oekraïne kan voor een belangrijk deel worden begrepen aan de hand van drie i's: Identiteit, Immuniteit en Infrastructuur. Deze drie i's, Identiteit, Immuniteit en Infrastructuur, verklaren waarom Oekraïne, ondanks enorme menselijke, economische en militaire druk, een opmerkelijke mate van uithoudingsvermogen blijft tonen.

Ketting: '**Identiteit**: Rusland voert niet alleen een oorlog om land of hulpbronnen, maar probeert met name de Oekraïense identiteit, geschiedenis en staatsvorming uit te wissen. Wanneer een volk ervaart dat niet alleen zijn grondgebied, maar zijn bestaansrecht wordt aangevallen, ontstaat een bijzonder sterke motivatie om zich te verzetten. Juist omdat de inzet zo fundamenteel is, is ook de veerkracht zo groot.'

'**Immuniteit** betreft het vermogen van Oekraïners om met onzekerheid, instabiliteit en risico's om te gaan. Generaties lang hebben zij geleerd te leven met buitenlandse overheersing, politieke instabiliteit, economische crises en veiligheidsdreigingen – van de pre-Sovjetperiode, via de Sovjettijd tot de decennia na de onafhankelijkheid. Dat betekent niet dat oorlog normaal is geworden, maar wel dat de samenleving een uitzonderlijk aanpassingsvermogen heeft ontwikkeld. In zekere zin is Oekraïne maatschappelijk 'ingeënt' tegen onzekerheid en risico's.'

'**Infrastructuur**: Een aanzienlijk deel van de Oekraïense infrastructuur zoals delen van het spoorwegnet, de energievoorziening, water en afvalwater, infrastructuur en andere vitale systemen stamt nog uit de Sovjet tijd en is nog gebaseerd op Sovjetontwerpen. Die ontwerpen waren niet primair gericht op maximale efficiëntie, maar op robuustheid, redundantie en het kunnen functioneren onder extreme omstandigheden, waaronder oorlog. Dat staat in contrast met de Nederlandse infrastructuur die sterk is geoptimaliseerd voor efficiëntie en lage kosten onder normale omstandigheden. Die optimalisatie maakt systemen zeer effectief, maar ook zeer kwetsbaar wanneer zij onder zware druk komen te staan.'

Volgens Ketting zou je er nog een vierde i aan toe kunnen voegen en die is **individualiteit**. ‘Oekraïners kenmerken zich door een sterke behoefte aan autonomie en een diep geworteld wantrouwen tegenover een te machtige overheid. Dat heeft historische wortels: eeuwen van buitenlandse overheersing en decennia van Sovjetbestuur hebben mensen geleerd om vooral op zichzelf, hun familie en hun directe netwerk te vertrouwen.’

‘Die cultuur heeft twee gezichten. Aan de ene kant is zij een enorme bron van veerkracht. Burgers wachten niet af, maar nemen initiatief. Juist daardoor is de Oekraïense samenleving in staat gebleken zich razendsnel aan te passen aan de eisen van een oorlog. Aan de andere kant maakt diezelfde sterke individualiteit het moeilijker om duurzame, effectieve instituties op te bouwen. Consensus is vaak lastig te bereiken, overheden worden met argwaan bekeken en persoonlijke of regionale belangen kunnen gemakkelijk de overhand krijgen.’

‘Dat heeft, samen met de erfenis van de Sovjetperiode, de invloed van oligarchen en voortdurende externe druk, bijgedragen aan de politieke instabiliteit die Oekraïne sinds de onafhankelijkheid heeft gekend. Dezelfde eigenschap die in vreedstijd bestuurlijke fragmentatie kan veroorzaken, blijkt in oorlogstijd juist een bron van kracht. Waar hiërarchische systemen vaak traag reageren, ontstaat in Oekraïne een samenleving die zich snel organiseert, improviseert en verantwoordelijkheid neemt.’

‘Ook in het licht van de moderne oorlogsvoering met onbemande systemen in de lucht, op het land en in het water heeft Oekraïne met haar individualiteitszin een onderscheidend voordeel over Rusland met haar monolithische verticale hiërarchisch politieke en militaire structuren.’

Jeroen Ketting is oprichter van de foundation LifeLine Ukraine.

<https://www.lifeline-ukraine.org/>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in